

L'AMIC DEL POBLE

Núm. 26 —Any III

Girona, 4 de Febrer de 1933

Preu: 10 cts.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: RAMBLA, 6

Manca de lògica

Es veritat gairebé axiomàtica, que quan el legislador no obra amb sinceritat, en això que legisla s'hi troba falta de lògica. És que hi ha una lluita encesa entre el fons i la forma de la llei; és que amb tópics justificants, es preté amagar una manca d'equitat i de justícia. I al posar en pràctica aquelles lleis, el sofisme es desfà com una bola de neu a l'escalf del sol, i apareix la manca de lògica, condició essencial en tota llei ben feta.

Això és. lo que està passant amb la Constitució Espanyola i la ja tan aguditzada Llei de Congregacions. Ço que es pretén, no és sinó un sectarisme cec i foll; però voldrien amagar-lo sota la capa d'una llibertat i democràcia que ni amb el fanal d'en Diògenes hom podria trobar-les-hi.

Vegi's sinó. L'article segon de l'esmentada Constitució diu: «Tots els espanyols seran iguals davant la llei». I en el trenta tres afegeix: «Que tata persona és lliure d'escollir la seva professió».

Ara bé; quin lligam nexionarà lògicament aquests articles amb el contingut de la Llei de Congregacions que en el seu article trenta determina «que les congregacions religioses no podran dedicar-se al comerç, ni a la indústria, ni a l'ensenyança?». D'on procedeix aquesta desigualtat? Serà pel sol fet d'ésser religiosos en una república laica? Si és per aquest motiu, perquè diu l'article vint i set de la Constitució, «que la condició religiosa no modificarà la personalitat civil ni política?»

La contradicció, però, es veu encara més clara en el articulat segon del dissortat projecte que

diu: «cap ventatja ni restricció de drets, podrà fonamentar-se ni en la condició ni en les creències religioses».

Hora seria de què el poble conscient exigís millor encert en els qui el regeixen; i que no permetés s'excluïssin del dret i de la llibertat als qui, quan menys, són ciutadans com els altres.

No podríem aportar ací, aquella faula del llop, que no sabent com justificar-se davant del jutge per haver menjat aquell xai ignocent, digué que ho feu amb la bona intenció d'alleugerir-lo de la pena de viure? Quant bé digué aquell sàbi, que la fingida condescendència és un odi dissimulat, puix que la indiferència no és una realitat, sinó l'aversion i la mentida agermanades!

A.

Recurrent amb la imaginació el molt de mal que damunt la faç de la terra ha vomitat l'infern des del pecat d'Adam fins a les blasfèmies d'avui dia, res no trobo de tan diabòlicament corruptor com un diari impiadós

Sardà i Salvany

No estranyin els lectors amics que surti avui «L'AMIC DEL POBLE» solament amb quatre pàgines, perquè estem organitzant-lo per a que sigui setmanal a no trigar, amb el format del número actual.

La crisi de la C.N.T.

És ben palesa la crisi d'aquest organisme pseudo-obrer, que ha constituït durant molts anys una de les dissorts de Catalunya i fins i tot d'Espanya sencera.

Si voleu adonar-vos de la desfeta de la C. N. T. n'hi ha prou que passeu els ulls per les pàgines de «Solidaridad Obrera». Allí veureu com aquest diari, sense sentit ni tan sols sintaxi, tots els dies usa un llenguatge que no ha estat mai el llenguatge dels que es troben forts i fermes en les seves posicions. Allí trobareu seguidament un enfilall de vocables barroers, d'injúries i insults de tota mena, de procacitats, de *bravuconades*, que indiquen ben palesament que als dirigents d'aquell organisme se'ls escapa la força dels dits i que ja no els resta més que el dret d'anar escridassant.

Qui té arguments, argumenta; qui té raons, raona. Però qui no té res al seu calaix, necessita esbravar-se cridant i gesticulant en forma que, de tant voler ésser tràgica, no passa d'ésser còmica, d'una comicitat pujada de to.

Quina diferència d'ahir a avui! Les Federacions provincials de Tarragona i Lleida ja fa temps que es varen separar de les rengles de la C. N. T. Darrerament, la Confederació local de Sabadell, ha fet el mateix. Al costat d'això, en els darrers temps vaga que ha plantejat la C. N. T., vaga que ha fracassat; moviment que ha estat perfilat per aquest organisme sindicalista, moviment que ha acabat en mig del ridícul més espantós. N'hi ha prou de dirigir la vista al darrer moviment contra la llei d'associacions professionals de 8 d'abril darrer per a fer-se càrrec de com el fracàs és germà inseparable de totes les actuacions dels dirigents de la Confederació.

Ja era hora que caigués aquest organisme malastruc, que ha estat una de les pitjors desgràcies de Catalunya i l'enemic més formidable de l'obrer de casa nostra! Els milers de jornals perduts, de salaris no cobrats d'obrer enviats a la presó o al cementiri, amb què compta la C. N. T. en el seu actiu constituïrien un enfilall sense principi ni fi, apart d'això, qui ha estat el que ha compromès l'esdevenidor de l'organització professional dels obrers a Catalunya més

que aquest endimoniat directori sindicalista-anarquitant?

La tàctica merament negativa acostuma a portar sempre aquestes conseqüències. Tard o d'hora, l'obrer català torna al seny natural d'aquesta terra i es cansa i rebutja la tutela dels elements—quasi tots ells forasters, sortosament— que li malmenen els interessos i l'aboquen a desgràcies inacabables. Tard o d'hora havia de venir ço que va esdevenint i ço que es considera encara possible que esdevingui en aquest terreny.

La desbandada és avui general; les cotitzacions són cada dia més reduïdes; i la llibertat d'associació torna a ésser un fet entre els proletaris de casa nostra. Ara només cal que les autoritats se situïn allí on és el seu lloc i, fent complir la llei suara dictada, obliguin les organitzacions de la C. N. T. a conformar-s'hi i a no oblidar cap dels seus requisits.

Cal que les autoritats sàpiguen aprofitar aquests moments de decadència per a reduir al no-res els qui arbitràriament i normàticament es pasen al marge de la llei. Desaprofitar aquesta ocasió podria ésser fatal per a tots. I no acusa ésser bon polític aquell que desaprofita les ocasions.

Ja la tàctica de la C. N. T. l'havia de comprometre un dia o altre. I si a aquella tàctica afegim la tutela amagada, de darrera hora, de la F. A. I., encara el fracàs s'endevina més greu.

Si l'autoritat es posa al seu lloc, aviat podrem veure desaparèixer de la nostra terra aquesta nosa, que no era de les classes altes, ni de les autoritats solament, sinó dels mateixos obrers abans que tot i en primer i principalíssim terme. La tàctica derrotista a ningú no havia de fer més dany que als mateixos treballadors, que es trobaven lligats de peus i mans i lliurats als anarquistes, sense remei i sense empar de cap mena.

La C. N. T. i la seva aliada la F. A. I. cauen. Que el dret dels obrers sigui emparat per qui pot i ha d'emparar-lo, i tot pot tenir solució pels camins legals.

El senyor Ossorio i Gallardo i el salari

EN UNA ASSENYADA CONFERENCIA DONADA A GIJON, PARLANT DE L'EVOLUCIO DEL SALARI, DIGUE QUE L'OBRER HA DE DEIXAR D'ESSER UN SUBORDINAT DEL CAPITALISTA PER ESDEVENIR EL SEU SOCI

Creiem interessant reproduir un fragment de la darrera conferència donada pel Sr. Ossorio i Gallardo a Gijón, parlant sobre el tema «L'evolució del salari».

Donades les coses que han passat aquests dies, creiem que les paraules assenyades del Sr. Ossorio i Gallardo són una clariana a la confusió regnant.

Heus ací un fragment d'aquesta conferència:

El Sr. Ossorio digué que la seva posició en el tema que va a desenrotllar, «L'evolució del salari», sap que no va a convèncer a molts dels oients. Els elements burgesos la trobaran extramada, i els treballadors solament hi veuran una fórmula conservadora. Amb tot, ell no farà sinó refermar-se en la seva vella posició: enfront la creença capitalista segons la qual la societat ha estat constituïda per a esbargiment i joia, d'una classe i enfront la posició col·lectivista del socialisme, confia l'orador en la seva fórmula conciliadora que, sense sang, sense revolucions, farà el major nombre possible de propietaris.

Creu que l'obrer ha de deixar d'ésser subordinat del capitalista per a esdevenir el seu soci. El seu pensament el comparteixen nombrosos burgesos, els quals creuen que el capital pot arribar a ésser del treballador, sense que les condicions en què aquest fet pugui arribar a realitzar-se constitueixin un desposseïment. L'obrer ha d'arribar a intervenir en les indústries, no com a vigilant i apuntant amb el fusell el capitalisme, sinó com a part interessant en els beneficis de la producció. Enfront d'aquesta fórmula conciliadora, s'aixeca la intransigència del capitalisme, el qual encara combrega en el credo del segle passat, que encara creu el capital l'únic beneficiari. És veritat que encara hi ha algun patró que, sense obtenir beneficis, manté dues fàbriques obertes per tal de no deixar els

seus obrers deseparats, però aquesta posició no arriba a estimar-la així l'obrer, acostumat a recelar, perquè sense intervenció en els llibres de comptabilitat no concebeix aquests aspectes, guiats solament per un esperit humanitari. Això cal evitar-ho fent intervenir l'obrer en la comptabilitat. El capitalisme ha de donar-se compte que travessem una veritable revolució en la història de l'economia, i que cal estar preparat per a rebre-la. Una revolució no consisteix solament a matar, sino a fer que el capital i el treball ocupin en la societat el lloc que els correspon. A desgrat que molts es resisteixen a creure aquesta veritat, aquesta és la realitat d'avui, i quan les realitats es presenten contundents, és de necis pretendre oposar-se a llur avenç.

EL "PARADÍS DELS COMUNISTES"

Les autoritats de Rússia deporten en massa els habitants de tres poblacions.

El corresponsal de la «British United Press» a Moscou anuncia que els periòdics de Rostov del Don publiquen el text d'un decret promulgat per les autoritats comunistes locals, disposant que tota la població de les poblacions cosaques de Polstovkaia, Medvyedevsk i Orupskaia, població que, segons el cens de 1929, és de 45.000 ànimes, ha estat deportada recentment a l'extrem nord de Rússia.

Les terres, cases i altres efectes que els dissortats habitants han hagut de deixar, han estat atorgats als soldats de l'exèrcit roig, a ex-combatents i a partidaris del règim. Una de les poblacions reconstruïda d'aquesta manera ha pres el nom d'«Exèrcit roig». — Atlante.

Els vils procediments dels soviets

Segresten una noia de 26 anys i la fan desaparèixer misteriosament

Els periòdics «Berliner Tageblatt» «Gazette de Lausanne» i altres, publiquen la notícia d'un segrestament realitzat a la manera ocorreguda amb el general Kutepov. Aquest nou segrestament ha estat comès al cantó de Thurgòvia, i succeí de la següent manera:

En una clínica de Kruzlingen havia estat admesa, a instàncies de l'ambaixada dels soviets a Berlín, una noia de nacionalitat russa, de 26 anys, anomenada Maria Citcibin, sota el qual nom amagava el vertader de Grav Eulanov, coneguda pels serveis que havia prestat a la Txeca a l'estranger, i especialment a Alemanya.

Un dia ella rebé la visita d'un membre de la Comissió Central de Moscou, anomenat Rotsemann, el mateix que a París intentà repatriar a Rússia l'encarregat d'Afers, Sr. Poseodovski.

El metge cap de la clínica entrà a l'habitació en què es trobava Rojsemann en conversa amb la noia, i aquesta demanà al dit metge que la protegís, que fes detenir Rojsemann i que li prohibís que mai més no pogués posar els peus a la clínica.

El metge feu sortir l'emissari de Moscou i tingué amb ell una explicació, a conseqüència de la qual el rus fou autoritzat a veure la malalta i fins i tot a emportar-se-la.

Alguns dies més tard, l'estació de la petita ciutat fou teatre d'una escena dramàtica.

La noia russa fou arrossegada a viva força de la clínica a l'estació. Durant el trajecte ella oposà una enèrgica resistència al tres emissaris de Moscou que acudiren a facilitar la missió de Rojsemann.

Ja a l'estació, la noia demanà als empleats de l'estació que la salvessin però com que cregueren que era una broma, no feren cas de les protestes.

Reduïda a la impotència per Rojsemann i llurs ajudants, hagué d'agafar el camí de Moscou, i després d'això ja no s'ha sentit parlar més d'ella.

La premsa suïssa, que comenta aquests, reclama una enquesta i es mostra sorpresa que es guardi silenci sobre aquest fet. — Atlante.

Carta d'un obrer alemany a Rússia

S'estima més l'atur a Alemanya que l'activitat a Rússia

Rebem d'un corresponsal de Berlín, la següent lletra d'un obrer alemany a Rússia, que reproduïm textualment:

«Si ara hagués de començar, no hauria pas anat a Rússia amb la meua família, puix que la vida, aquí, és molt difícil, els preus són exorbitants. *Vivia molt millor a Alemanya, com a obrer parat que aquí com a assalariat.* Les condicions del treball són miserables. Un contracte ens lliga amb l'Estat, mentre que a Alemanya lluitàvem contra el sistema del contracte de treball perquè el consideràvem un abús intolerable.

Bona resposta

L'escena en un tranvia ple de gom a gom. Al començ del Passeig de Gràcia puja un sacerdot i pren seient davant de dos senyors que comencen a mirarse'l despectivament. Sens dubte, desplaçat per tal veïnatge, un d'ells comença a remugar amb veu alta: «Em fan fàstic els homes amb faldilles». Amb tanta insistència ho va repetint, que el capellà s'alça i li pregunta tranquilament:

—A que no sap vostè què em fa més fàstic que un home amb faldilles?

—.....?

—Doncs, un «burro» amb «pantalons»!

Rialles generals i gran «guillada» dels dos iracunds menjacapellans.

NOTICIES

L'any Sant en commemoració del dinovè centenari de la mort de Nostre Senyor

Ha estat rebut universalment amb una gran joia el propòsit que anuncia el Sant Pare en el seu discurs de la vigília de Nadal de promulgar l'any sant des de l'abril d'enguany a l'abril de 1934 en commemoració del dinovè centenari de la mort de Jesucrist i per pregar per l'acabament de les sofrances que flagel·len tots els pobles d'Europa i del món.

Està a punt de formar-se una junta internacional per tenir cura de la organització d'aquest gran esdeveniment.

J. M.

El Govern xinès encarrega a un savi jesuïta la instal·lació de sismògrafs

Els PP. Jesuïtes, Cherzi y Licent, el primer, director de la Secció Meteorològica i Sismològica de l'Observatori de Zi-ka-wei, i el segon, director del Museu de Tientsin, han participat en el Congrés anual de la «Geological Society of China» que s'ha celebrat a Pequín.

El P. Cherzi, com a Conseller científic de l'Acadèmia Sinic del Govern xinès, ha dirigit també la instal·lació de sismògrafs «Galitzini-Wilip», en una de les estacions situada a les muntanyes de l'Oest, la qual quedarà acabada dintre de dos mesos. Igualment ha visitat l'Institut d'Investigacions científiques del Govern xinès, i ha estat rebut, a tot arreu, amb mostres de profund respecte i simpatia.

Important descobriment romà a Poblet

Prop de l'antic Cenobi han estat trobats valuosos vestigis que indiquen l'existència de construccions romanes

Amb motiu d'investigacions dutes a terme als voltants del Monestir de Poblet, han estat trobats recentment

valuosos vestigis que permeten de suposar l'existència de construccions romanes, localitzades per ara al redós de l'actual construcció coneguda per la Granja mitjana, a dos quilòmetres del cenobi, vorejant la carretera de Prades, edificada sobre les ruïnes d'una vila romana.

A flor de terra, en els camps immediats a aquesta residència s'han recollit fragments de ceràmica *sigilata*, en un dels quals es conserva la sigla del terrissaire; importants bocins de *tegles* de diferents mides, toves de fang endurit a la intempèrie; trossos d'àmfores; una munió de peces de ceràmica grollera, de grosses dimensions i un molí de mà, en pedra del país, d'uns cinquanta centímetres de diàmetre.

Com a resultat d'aquestes troballes s'ha pogut comprovar l'antiguitat i procedència d'una gran gerra oberta (*dolium*), recollida des de fa alguns anys a la mateixa finca per la senyora Anna Girona, i cedida ara al Museu del Monestir.

Els pagesos del veïnat declaren haver recollit restes de parets i sepultures a una fondària de cinc o sis pams, per la qual cosa, més endavant, quan el temps ho permeti es proposa el Patronat de Poblet fer les recerques necessàries per a poder fixar la importància i l'antiguitat del lloc, en el qual consta que residiren els instauradors de Poblet, mentre s'executaven les primeres construccions que amb tant d'afecte i esplendor fundà un dels més preclars Comtes de Barcelona, el gran Berenguer IV.

Pels maçons, si

L'Ajuntament, de Barcelona la passada setmana va aprovar un dictamen proposant que s'atorgui la quantitat de 2.500 pessetes, que es reconeixerà com a ceèdit per a incloure en un pressupost, a l'«Ateneu Fènix» a l'objecte de contribuir a la compra de joguines per als nois pobres que l'esmentada en-

titat els lliurà amb motiu de l'entrada de l'Any Nou, en un acte que es celebrà al Palau de Belles Arts, el referit dia.

Aquest Ateneu, és maçó. En canvi, negaran l'ajut a una obra que dugui el segell cristià, perquè no s'ha de protegir cap entitat confessional.

LECCIONES

CON DIOS NO SE JUEGA

«El Cruzado», valiente revista católica que ve la luz en Córdoba, nos da la siguiente noticia:

«Sacrilego desafío». Es reciente aún la catástrofe del vapor «Saint Philibert», en cuyo naufragio perecieron quinientos excursionistas franceses.

Al día siguiente de la catástrofe, el conocido escritor Pierre L'Ermite, invocaba para los desgraciados naufragos la misericordia divina, dando a entender que la necesitaban de un modo muy especial.

En efecto, poco tiempo después se vino a saber que los socialistas masones de Nantes, en el estilo soez que les es peculiar, se habían burlado de los católicos porque no habían podido hacer la procesión del Corpus por el mal tiempo.

«¿Qué hace vuestro Dios? —publicava un periódico socialista de Nantes—. Nosotros no necesitamos de El. El domingo tendremos una excursión en el «Saint Philibert», y veréis como todo saldrá a pedir de boca, aunque todos los excursionistas tengan que perder la Misa.»

Tan a pedir de boca salió el viaje que casi todos los que tomaron parte en él perecieron.

Naturalmente, los periódicos del Nantes no reprodujeron el desafío, pero el conocido escritor socialista Hervé, en su periódico «La Victoire» publicó el desafío sacrilego, haciendo notar el triste desenlace. Los socialistas nantenses, por supuesto, creyeron más prudente callarse.

Imp. Salomó Marquès. — Girona